

La fàbrica de sinergies

FRANCESC CAÑAS

Baixo a l'estació de Celrà i una de les primeres preguntes que volia fer ja la trec de la llista quan veig la fàbrica que serveix de Centre Cívic del poble i de seu de LabFàbrica, Laboratori de noves tecnologies. Per què aquí? Ara resulta evident, i la Montserrat m'ho confirma també sense preguntar-li: «Vam decidir instal·lar-nos a Celrà perquè pocs ajuntaments ofereixen tant espai per a la producció cultural».

He quedat amb la Montserrat Moliner, cofundadora de Labfàbrica juntament amb l'Eloi Maduell, a l'espai que tenen dins la Fàbrica; a nivell tecnològic comencem més aviat amb velles tecnologies: per algun curiós motiu no hi ha ni un sol interruptor en tota l'aula. Les noves tecnologies ens traeixen un parell de cops més abans i tot de començar: la conversa prevista amb *Skype* amb l'Eloi no resulta possible —tot i que va ser una qüestió d'horaris, no de tecnologia—, i tampoc ho resulta gravar l'entrevista amb l'*Ipod* per falta de memòria. Resig-

nats a fer l'entrevista a l'estil tradicional, cara a cara i amb paper i bolígraf, ens quedem temptejant uns segons per veure per on començar.

La veritat és que jo de noves tecnologies en sé el just i necessari. Tinc un grapat de preguntes a la ment però és un concepte tan ambigu i enorme que és difícil de plantejar. «El primer que està malament és el nom» Em diu la Montserrat.

«Les noves tecnologies ja no són tan noves, hauríem de trobar un altre nom o treure el “noves”».

És el tercer any de funcionament de LabFàbrica, i en aquest temps no han parat de créixer i introduir noves línies.

Aquest curs s'han posat de ple en la producció i ara ja compleixen tres dels cinc possibles requisits per demanar entrar a la Xarxa d'Espais de Producció d'Arts Visuals de Catalunya.

«Hi ha molts artistes que s'ajunten amb programadors per crear noves formes d'art i també molts d'aquests acaben volent programar ells mateixos»

Inesperadament, fins i tot per a ells, cap any han hagut de cancel·lar cap dels tallers que ofereixen. Aquests tallers requereixen

tenir uns coneixements mínims de la matèria que tracten perquè van encaminats a l'especialització.

A mesura que avança la conversa una paraula clau es va fent cada cop més palesa: Sinergies. LabFàbrica és sobretot una fàbrica de sinergies entre artistes que han anat a parar allà per diferents canals de contacte. Es fan tallers, es coneix la gent, s'organitzen grups de treball i s'amplia cada cop més el cercle de gent mitjançant el boca-orella i a la gran difusió que tenen gràcies als contactes de la Montserrat i l'Eloi de les seves activitats anteriors o paral·leles a LabFàbrica: Noms de la categoria del Caixa Fòrum, nau Còclea, Telenoika, Hangar o Vad, fan ressò de les seves activitats.

La meua concepció d'aquest «mundillo» va canviant però em segueixo plantejant una qüestió: Com veu el públic en general tot això? Ja he vist que és molt més transversal del que em pensava en un inici. La mateixa Montserrat va començar com a pintora, i ara cada cop

més artistes de disciplines molt diferents volen entrar al joc de les maquinetes.

«Hi ha molts artistes que s'ajunten amb programadors per crear noves formes d'art i també molts d'aquests acaben volent programar ells mateixos.»

Així doncs, li plantejo el meu dubte: que s'ha de fer per conquerir el públic?

«La falta de públic és un tema evident, però tant en aquest aspecte de l'art com en qualsevol altre. La gent vol un excés d'oferta. Vol això, això altre i allò, però després decidir quedar-se a casa. Però si no té tota aquesta oferta es queixa. (...) El que s'ha de fer és crear continguts de qualitat, i seguir creant independentment del públic, si el que generes té qualitat, el públic acaba interessant-se pel que estàs programant.» Ho diu ella!!

«El problema és que hi ha hagut una generalització del llenguatge: la gent de vegades associa només noves tecnologies a ordinadors. La tecnologia està present de moltes maneres i està arrelada a la quotidianitat més del que la gent es para a pensar.»

Que són les noves tecnologies, doncs? Què és l'art amb noves tecnologies?

«Les noves tecnologies es poden veure com una eina en si mateixa, o com a suport d'altres disciplines.»

Pots crear una obra d'art directament a partir d'una nova tecnologia, com és el *mapping*, o pots evolucionar el concepte de la il·luminació i l'escenografia d'una obra de teatre amb focus d'última generació i escenografia interactiva. Aquest últim concepte és un dels tallers amb més èxit que ofereixen a LabFàbrica.

A primera vista podria semblar que, com que treballen *on-line*, amb webs i programació, també es podrien trobar

afectats per la llei Sinde, però aquesta s'ha pensat sobretot per a la indústria comercial de música i cinema, i la comunitat de programadors ha quedat mig oblidada com la majoria d'internautes.

«És una llei que diu que protegeix els drets dels creadors però està feta amb molta trampa, no és una llei de consens i serà més complicada la llibertat de continguts i d'accés a aquests continguts en el territori de l'Internet.»

També hi ajuda que la gran majoria de gent que es dedica a la creació de programari nou per a noves tecnologies que es poden aplicar a l'art (o no), treballen amb *software* lliure, compartint i creant coneixements entre tots. «El coneixement no es pot parar i és decisió de cadascú si comparteix o no el que crea i l'Estat no té res a dir-hi en això.»

I la veritat és que cada cop hi ha més gent decidida a compartir allò que crea des de qualsevol disciplina, mitjançant blocs o altres canals no-comercials ni oficials. Tant la tecnologia com l'art, cada cop són més assequibles per a tothom i

al final serà mentida que si no estàs dins de l'esfera artística convencional no ets ningú. «Quan jo vaig entrar a pintura ens deien que d'aquella classe només en sortirien dos que triomfarien com a artistes». Potser encara ens volen fer creure que és així, les noves generacions de creadors estan canviant aquest panorama i aquí han jugat un paper molt important l'aplicació de les tecnologies al món de l'art.

En definitiva, no hem de tenir por ni dels ordinadors ni de les maquinetes, però tingueu els ulls ben oberts perquè qualsevol creació artística que aneu a veure pot estar feta o recolzada en noves tecnologies.

<http://www.labfabrica.net/>

